

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF -- AGENT PRESIDENT
PHILIP SCIBERRAS**

Seduta tat-28 ta' Jannar, 2004

Citazzjoni Numru. 519/1997/1

Trimeg Limited

Vs

L-Awtorita` ta' I-Ippjanar

II-Qorti;

Rat l-att tac-citazzjoni pprezentat fis-7 ta' Marzu 1997 li bih is-socjeta` attrici premessi d-dikjarazzjonijiet necessarji u moghtija l-provvedimenti opportuni;

Premess illi l-atturi huma l-proprietarji ta' l-art fl-inhawi ta' St. Andrews delineata bl-isfar fuq is-site plan annessa ma' l-att tac-citazzjoni u mmarkata dokument "A";

U premess illi din l-art tmiss mas-sit Wied Harq Hamiem u Ghar Harq Hamiem, liema sit gie skedat a tenur ta' l-

Kopja Informali ta' Sentenza

Artikolu 46 (2) ta' I-Att dwar I-Ippjanar, b' avviz numru hames mijas tlieta u tmenin (583), paragrafu numru disgha u hamsin (59), ippubblikat fil-Gazzetta tal-Gvern datata sitta (6) ta' Settembru ta' I-elf disa' mijas sitta u disghin (1996);

U premess illi konsegwentement I-art ta' I-attur giet skedata fl-istess avviz;

U premess illi I-atturi qatt ma gew notifikati bil-fatt li kienu ghaddejjin proceduri ta' skedar a tenur ta' I-Artikolu 46 (2) ta' I-Att dwar I-Ippjanar in rigward tal-proprjetajiet hawn imsemmija;

U premess illi, ghalhekk, biex waslet ghall-iskedar ta' I-imsemmija proprjetajiet, I-Awtorita` ta' I-Ippjanar naqset illi ssegwi I-procedura rikjesti mil-ligi;

U premess illi ghalkemm I-imsemmi skedar huwa null minhabba li ma gietx segwita I-procedura korretta, u ghaldaqstant hi *ultra vires* il-poter ta' I-Awtorita` ta' I-Ippjanar u tikkostitwixxi abbuz ta' poter da parti ta' I-istess Awtorita`;

U premess illi I-konvenuti gew interpellati ufficialment sabiex ihassru minn jeddhom dan I-iskedar u naqsu li jaghmlu dan;

Talbet ghalhekk is-socjeta` attrici lil din I-Onorabbi Qorti sabiex:

1. Tiddikjara I-iskedar tal-fuq imsemmija proprjetajiet a tenur ta' I-Artikolu 46 (2) ta' I-Att dwar I-Ippjanar null peress li ma gietx segwita I-procedura korretta, u ghaldaqstant I-istess skedar huwa *ultra vires* il-poteri ta' I-Awtorita` ta' I-Ippjanar u tikkostitwixxi abbuz ta' poteri ta' I-istess Awtorita`;
2. Konsegwentement, tordna lill-istess Awtorita` tippubblika avviz tal-kancellazzjoni ta' dan I-iskedar;

Kopja Informali ta' Sentenza

Bl-ispejjez inkluzi ta' l-ittra ufficjali ta' Jannar 1996, b' rizerva għad-danni;

Rat id-dikjarazzjoni guramentata ta' l-istess socjeta` attrici, il-lista tax-xhieda minnha indikati u l-elenku tad-dokumenti esebiti ma' l-att tac-citazzjoni;

Rat in-Nota ta' l-Eccezzjonijiet ta' l-Awtorita` konvenuta pprezentata fid-29 ta' Jannar 1998 li permezz tagħha hija ecceppt:

Illi fl-ewwel lok l-attur irid jipprova li hu sid il-proprijta` in kwistjoni;

Illi, minghajr pregudizzju għas-suespost, l-istess Onorabbi Qorti ma għandhiex gurisdizzjoni stante li l-istess taqa' taht il-gurisdizzjoni esklussiva tal-Bord ta' l-Appell dwar l-Ippjanar, u minn dan fuq punti ta' ligi, lill-Qorti ta' l-Appell;

Illi, minghajr pregudizzju għas-suespost fil-meritu, l-istess Artikolu 46 (2) ta' l-Att dwar l-Ippjanar qed jigi kkwotat hazin stante li dan l-Artikolu jispecifika li l-Awtorita` għandha tavza lil wieħed mis-sidien magħrufa bil-fatt li hija giet inkluza fil-lista ta' proprijta` skedata;

Illi l-istess gie osservat kif ser jigi ppruvat. Tant hu hekk l-attur għamel talbiet u sottomissionijiet għarr-rikonsiderazzjoni li ma gewx accettati u minn dan sar appell quddiem il-Bord ta' l-Appell dwar l-Ippjanar, kopja ta' l-istess appell hija annessa ma' din in-nota u mmarkata Dok. TD1, li gie pprezentat xi gimgha jew gimħatejn qabel ma giet pprezentata l-istess citazzjoni;

Salvi eccezzjonijiet ohra, u bl-ispejjez;

Rat id-dikjarazzjoni guramentata ta' l-istess Awtorita` konvenuta u l-lista tax-xhieda minnha indikati u l-elenku tad-dokumenti esebiti;

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat id-digriet tal-11 ta' Lulju 2001 li permezz tieghu l-Qorti nnominat bhala Assistant Gudizzjarju lil Dr. Anna Caruana biex tisma' l-kontro-ezamijiet u l-provi li kien fadal;

Rat l-Affidavits ipprezentati u t-traskrizzjonijiet tax-xhieda prodotti;

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet ipprezentati;

Rat l-atti kollha tal-process;

Ikkonsidrat:

Il-kwestjoni nvoluta f' dan il-kaz, u li s-socjeta` attrici dehrilha li kellha tressaqha għall-attenzjoni ta' din il-Qorti, tirrigwarda allegazzjoni illi l-Awtorita` konvenuta ma segwietx id-dettami ta' l-Artikolu 46(2) ta' l-Att ta' l-1992 dwar l-Ippjanar ta' l-Izvilupp u b' hekk din agixxiet *ultra vires* il-poteri tagħha, u allura b' abbuż ta' l-istess poter, kif hekk sancit fl-Artikolu 469A tal-Kapitolu 12;

In succint s-socjeta` attrici tilmenta illi l-art proprieta` tagħha fl-inħawi ta' St. Andrews giet skedata mingħajr ma nqħat, skond kif jippreskrivi l-Artikolu 46(2), avviz mill-Awtorita` illi l-art tagħha kienet mahsuba, u b' hekk kolpita u soggetta, għall-ordni ta' konservazzjoni. Dan hu hekk konfermat minn Paul Camilleri fl-Affidavit tieghu a fol. 50, li zied jghid in kontro-ezami (fol. 86) illi s-socjeta` attrici ressqet oggezzjoni ghax saret taf bil-fatt ta' l-iskedar mill-pubblikkazzjoni fil-Gazzetta tal-Gvern;

Bħala stat ta' fatt dan hu accettat mill-Awtorita` konvenuta. Difatti r-rappresentant tagħha Adrian Mallia, Manager, Environmental Management Unit, jistqarr in kontro-ezami (fol. 88) illi l-Awtorita` ma kinitx innotifikat b' ittra lis-socjeta` attrici dwar l-iskedar ta' l-art tagħha. Jghid pero` li saru konsultazzjonijiet magħha f' data impreciza fi Frar 1997 u għall-Awtorita` din il-laqgha kienet isservi bhala

notifika. Zied jghid li s-socjeta` attrici oggezzjonat, saru rappresentazzjonijiet bl-iskop ta' rikonsiderazzjoni quddiem il-Heritage Advisory Committee izda dan irrakkomanda li d-decizjoni mehuda ma tinbidilx. Rakkomandazzjoni, li skond dan ix-xhud, giet approvata, imbagħad, mill-Bord ta' l-Awtorita` bid-decizjoni tagħha tal-20 ta' Frar 1997 u li minnha sar appell mis-socjeta` attrici lil Bord ta' l-Appell dwar l-Ippjanar;

Premessi l-fatti li fuqhom ikkontovertew il-kontendenti, l-Awtorita` konvenuta tiddefendi ruhha qabel kull konsiderazzjoni fil-meritu bin-nuqqas ta' gurisdizzjoni ta' dina l-Qorti biex tistharreg l-ghemil amministrattiv emanat minnha. Hi tirpoza din id-difiza tagħha fuq il-provvediment tas-subinciz (4) ta' l-Artikolu 496A tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili. Provvediment dan li jippreskrivi illi "id-disposizzjonijiet ta' dan l-artikolu ma għandhomx japplikaw meta l-mod ta' kontestazzjoni jew ta' ksib ta' rimedju dwar xi att amministrattiv partikolari quddiem qorti jew tribunal jigi provvdut dwaru f' xi ligi ohra.";

Issa l-ligi specjali fl-Att I ta' l-1992 tipprovdi *expressis* fis-subinciz (9) ta' l-Artikolu 46 illi "kull min ihossu aggravat b' decizjoni ta' l-Awtorita` taht dan l-artikolu jista' jappella lill-Bord ta' l-Appell għar-revoka jew għat-tibdil ta' dik id-decizjoni." Fakolta din li fil-kaz tas-socjeta` attrici jidher li giet sew eżercitata minnha bl-appell tagħha ta' l-24 ta' Frar 1997 lill-Bord ta' l-Appell. Ara kopja ta' dan l-appell a fol. 75;

Il-gurisdizzjoni ta' dan il-Bord kif vestit mil-ligi fil-paragrafu (6) tat-Tielet Skeda ta' l-Att imsemmi hi wahda ampja. "Dan għaliex il-Bord ma nghatax biss is-setgha li jirrevoka jew jikkonferma d-decizjoni ta' l-Awtorita` ta' l-Ippjanar, izda nghata wkoll il-gurisdizzjoni li jbiddel l-istess decizjoni, kif ukoll li jagħti dawk id-direttivi li jidhirlu xieraq" (**Gino Trapani Galea nomine –vs– L-Awtorita` ta' l-Ippjanar et'**. Appell, 29 ta' Ottubru 1999). Fil-kaz

partikolari I-Bord “jista’ jnehhi proprjeta` skedata mill-iskeda jew ibaxxi I-livell ta’ protezzjoni ta’ proprjeta` skedata” [subinciz (11) ta’ I-Artikolu 46];

Tant hi wiesgha din il-gurisdizzjoni li sahansitra gie ritenut illi “fejn persuna tallega li I-Awtorita` ta’ I-Ippjanar kienet imxiet b’ mod diskriminatorju, irazzjonali u b’ mod arbitrarju fil-konfront tagħha, il-Bord mhux biss jista’ jikkonsidra dawk I-allegazzjonijiet u jisma’ I-provi dwarhom, talli ghandu d-dritt li jagħmel dan billi dawn jistgħu jkunu konsiderazzjonijiet rilevanti li jaftettwaw il-meritu ta’ I-appell.” **“Michel Dingli –vs- II-Kummissjoni ghall-Kontroll ta’ I-Izvilupp”**, Appell, 6 ta’ Ottubru 2000;

Maggorment imbagħad ta’ rilevanza ghall-punt in diskussjoni hi l-osservanza li I-appelli statutorji quddiem il-Bord minn decizjonijiet ta’ I-Awtorita` jservu ta’ “judicial review” ta’ decizjonijiet amministrattivi, “intiz biex jipprovdri rimedju lic-cittadin minn decizjonijiet amministrattivi li jolqtuhom avversament” (**“Il-Perit Austin Attard Montaldo nomine –vs- Chairman ta’ I-Awtorita` ta’ I-Ippjanar in rappresentanza ta’ I-istess”**, Appell, 19 ta’ Awissu 1996);

Huwa evidenti minn ezami ta’ dawn id-decizjonijiet illi fejn il-ligi specjali tipprovdri rimedju xieraq u effikaci ta’ “judicial review”, allura I-istħarrig ta’ I-ghemil amministrattiv mill-Qorti ma jistax iseħħ;

Il-kwestjonijiet involuti fis-sentenzi citati mis-socjeta` attrici kienu *toto coelo* diversi mill-kaz prezenti;

Il-kaz **“Bunker Fuel Oil Company Limited –vs- Paul Gauci et”**, Appell, 6 ta’ Mejju 1998, kien jittratta minn materja partikolari hafna. F’ dik il-kawza kien gie konstatat illi I-istat tal-gurisprudenza prevalent tal-Bord ta’ I-Appell fil-mument ta’ I-intavolar ta’ dik il-kawza (8 ta’ Novembru 1995) kien jeskludi terzi persuni interessati jew aggravati milli jikkonsegwu appell quddiemu. Dik I-istess sentenza effettivament għamlet din I-osservazzjoni: “I-

eskluzjoni tal-gurisdizzjoni tal-Qorti, biex tistharreg l-ghemil amministrattiv, tkun gustifikata biss jekk il-Qorti tkun sodisfatta li fil-prattika persuna kellha rimedju effikaci u adegwat verament disponibbli għaliha u hija irragjonevolment ma utilizzatx tali proceduri disponibbli.” F’ dak il-kaz il-Qorti espremiet il-fehma illi ma kienx hemm din il-gustifikazzjoni skond il-fattezzi ta’ dak il-kaz u għalhekk optat ghaz-zamma tal-gurisdizzjoni tagħha;

Fil-kaz l-iehor “**Walsh’s Limited –vs- Awtorita` ta’ I-Ippjanar**”, Prim’ Awla, Qorti Civili, 26 ta’ Marzu 1997, li wkoll jikkontjeni fattispeci partikolari, dik il-Qorti kienet hemm qed tikkonsidra kwestjoni ta’ *enforcement notice* emessa arbitrarjament u kienet tal-fehma illi kellha gurisdizzjoni tissindika l-kaz kif prezentat quddiemha wara li osservat illi dan ma kienx jinkwadra ruhu fil-parametri ta’ l-Artikolu 52(6) ta’ l-Att, rizervat ghall-gudizzju tal-Bord;

Issa fil-kaz *de quo* dak pretiz mis-socjeta` attrici facilment jista’ jigi mistharreg u epurat mill-Bord ta’ l-Appell li quddiemu l-istess socjeta` attrici għiex resqet l-aggravji tagħha kontra d-decizjoni ta’ l-Awtorita`;

Kif ahjar rilevat fid-decizjoni fl-ismijiet “**John Cauchi –vs- Chairman Awtorita` ta’ I-Ippjanar**”, Appell, 5 ta’ Ottubru 2001, gjaladarba l-ligi specjali kkrejat makkinarju u proceduri *ad hoc* biex wiehed ikun jista’ appozitament jikkontesta xi decizjoni u/jew xi għemil amministrattiv ta’ l-Awtorita` ta’ I-Ippjanar li bihom ihossu aggravat, allura l-Qorti ordinarja hi svestita, ex-Artikolu 469A(4), milli tistharreg għid-ding id-decizjoni amministrattiva, billi dak l-istħarrig hu rizervat *ex-lege* lill-Bord specjali;

Din il-Qorti taqbel ma’ dan l-insenjament u thoss li firrigward għandha ssegwih billi hu guridikament fondat u korrett. Fic-cirkostanzi għalhekk il-Qorti mhix ser tħaddi biex tindaga dwar il-meritu in vista tal-konkluzjoni ragġunta minnha dwar in-nuqqas ta’ gurisdizzjoni fil-kaz konkret.

Kopja Informali ta' Sentenza

Ghal dawn il-motivi;

Taqta' u tiddeciedi l-kawza billi takkolji l-ewwel eccezzjoni ta' l-Awtorita` konvenuta u b' hekk tiddikjara ruhha nkompetenti li tiehu konjizzjoni tat-talbiet tas-socjeta` attrici. Tillibera lill-Awtorita` konvenuta mill-osservanza tal-gudizzju, bl-ispejjez jigu sopportati mis-socjeta` attrici.

< **Sentenza Finali >**

-----TMIEM-----